

2010. gada pārskata kopsavilkums

2010. gadā Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (EPNI) sniedza 565 zinātniskas izstrādes par vairākiem svarīgiem jautājumiem, tai skaitā par risku izvērtējumu dzīvniekiem un cilvēkiem, kas saistīti ar Q drudzi un gripu H1N1. Tas ir zinātnisks pamatojums 1224 sūdzībām par veselības “vispārējo funkciju” traucējumiem, kā arī atkārtots izvērtējums pārtikas saskarei ar bisfenolu A.

Uzsverot EPNI iesaistīšanos jaunās un augošās zinātnes jomās, tās Zinātniskā komiteja ir izstrādājusi norādes par nanotehnoloģiju un zinātnisku ziņojumu par endokrīnajām aktīvajām vielām. Sadarbība ar starptautiskajiem partneriem, piemēram, PVO, un kopīgu zinātnisko atzinumu nosūtīšana ES māsas aģentūrām arī ir bijis vērā ņemams aspekts tās darba laikā. 2010. gadā EPNI izteica publisku uzaicinājumu atjaunot tās ANS un CEF ekspertu grupas, kā arī paplašināt Zinātniskās komitejas rezerves sarakstu un astoņas citas zinātnes ekspertu grupas.

Gandrīz divas trešdaļas EPNI 2010. gada zinātniskā darba rezultātu saistīti ar produktu un vielu nekaitīguma izvērtējumu un zinātniskā pamatojuma izvērtējumu sūdzībām par veselību, kurām par pamatu bijusi pārtika. EPNI devusi arī būtisku ieguldījumu vides riska novērtējumā (VRN), kas saistīts ar regulētajiem produktiem. Piemēram, ĢMO ekspertu grupa atjauninājusi vadlīnijas ĢM augu VRN pieteikumu iesniedzējiem, savukārt ekspertu grupa par augu aizsardzības līdzekļiem un to atlikumiem publicējusi zinātnisku atzinumu par pesticīdu VRN.

Arī neatliekamam zinātnisko konsultāciju sniegšana ir svarīga EPNI pakalpojumu daļa, ar ko tā nodrošina Eiropas riska pārvaldītājus. 2010. gadā EPNI sniedza steidzamas konsultācijas par hlormekvatu galda vīnogās un iespējamo piesārņojumu pārtikas ķēdē Islandes *Eyjafallajökull* vulkāna pelnu dēļ.

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2010. gadā EPNI īpaši lielu uzvaru likusi uz zinātnisko sadarbību un

tīklu veidošanu ar dalībvalstīm, stiprinot saikni ar tās Konsultatīvo padomi un valstu kontaktpunktiem, kā arī uz lielāku skaitu zinātnes ekspertu pieteikumu piesaistīšanu savai datubāzei. Iestāde speciālistiem un nacionālā līmeņa organizācijām, kas spēj palīdzēt tās darbā, piešķīrusi 7,8 miljonus eiro dotāciju un līgumu veidā. Turklāt 2010. gadā izveidota EPNI Vispārējā pārtikas patēriņa datubāze, kas ir vērtīgs instruments EPNI riska novērtējumu precizitātes palielināšanā un ir pieejams dalībvalstīm.

2010. gadā valde apstiprināja EPNI Sadarbības stratēģiju 2010.–2013. gadam. Iegūstot informāciju par plaša ranga pētījumiem un nodrošinot atgriezenisko saikni ar EPNI galvenajiem partneriem un ieinteresētajām personām, tika radītas iespējas ietekmīgai un efektīvai saziņai nākotnē. Viens no būtiskākajiem un īpaši izzinošajiem 2010. gada pētījumiem bija Eiropabarometra aptauja par patērētāju uzskatiem saistībā ar pārtikas riskiem. Lai sekmētu lielāku saskaņotību risku komunikācijas jomā visā ES, EPNI ir turpinājusi stiprināt sadarbību ar dalībvalstīm, izmantojot Konsultatīvās padomes Komunikācijas darba grupu. Iestādes proaktīvo pieeju sadarbībai ar partnerorganizācijām oficiālā vizītē Parmā uzsvēris Eiropas Komisijas prezidents Žozē Manuels Barrozu un Eiropas Parlamenta Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja.

Turklāt, nodrošinot stabilas zinātniskās konsultācijas un risku izvērtējumu Eiropas riska pārvaldītājiem, EPNI 2010. gadā bija iespēja atspoguļot savas struktūras un procesus. Šis plašais pašnovērtējums tiks pabeigts 2011. gadā, un tā mērķis ir padarīt iestādes darbu efektīvāku, lai labāk sagatavotos pārmaiņām vidē, kurā tā darbojas, kā arī pēc iespējas labāk tiktu izmantoti resursi, pieaugot darba slodzei. Iestāde arī ir uzsākusi plaša mēroga pārskata veikšanu, lai turpinātu stiprināt savas iekšējās procedūras attiecībā uz neatkarību, kam ir izšķiroša nozīme, nodrošinot lielāku uzticamību tās darbam.

EPNI BŪTISKĀKIE NOTIKUMI 2010. GADĀ

Janvāris

- EPNI un ESPKC izdod 2008. gada ziņojumu par zoonožu un pārtikas izraisītiem uzliesmojumiem ES.
- Vācijas Riska novērtēšanas federālā institūta (BfR) pārstāvji apmeklē EPNI.
- EPNI apstiprina, ka vistas gaļa ir galvenais avots cilvēku saslimšanai ar kampilobakteriozi.
- EPNI pārskata iedarbības novērtējumu attiecībā uz likopēnu kā pārtikas krāsvielu.

Februāris

- EPNI publicē rakstu par veselības "vispārējo funkciju" traucējumiem otro sēriju.
- ES aģentūras iesaistās dialogā ar EK prezidentu Ž. M. Barrozu par to sniegto ieguldījumu Eiropas veidošanā.
- EPNI un Spānijas Pārtikas drošības aģentūras apvienotais pasākums "Zinātnes atbalsts riska uzraudzībā importa precēm".

Marts

- Uzsākta *EPNI Vēstneša* izdošana.
- EPNI uzsāk visaptverošas Eiropas Pārtikas patēriņa datubāzes izveidi.
- EPNI publicē Eiropas pārskatu par dioksīnu līmeni pārtikā un barībā.
- EPNI nosaka Eiropas uztura atskaites vērtības atsevišķām uzturvielām.
- EPNI konsultē Eiropas un starptautiskos ekspertus par bisfenolu A.
- ES Veselības un patērētāju aizsardzības komisārs Džons Dalli apmeklē EPNI.
- EPNI veic pētījumu par kampilobaktēriju un salmonellu Eiropas Savienībā.

Aprīlis

- EPNI sniedz steidzamas zinātniskas norādes par īstermiņa riskiem attiecībā uz pārtikas un barības nekaitīgumu ES pēc Islandes vulkāna izvirduma.
- EPNI novērtē iespējamos riskus, ko rada pesticīds hlormekvats vīnogās.
- EPNI samazina pieļaujamo melamīna devas līmeni.
- EPNI novērtē pārtikā atrodamā svina ietekmi uz veselību.
- EPNI novērtē drošību attiecībā uz steviola glikozīdiem.
- Eiropas Komisijas prezidents Žozē Manuels Barrozu apmeklē EPNI.

Maijs

- EPNI pārskata nākotnes virzienus datu vākšanas pasākumiem.
- Apvienotais EPNI un Eiropas Komisijas ĢD SANCO pasākums "Vai zinātne un inovācija veido ilgtspējīgāku pārtikas ķēdi?"
- EPNI sniedz zinātniskas konsultācijas par Q drudzi.
- EPNI svin Eiropas nedēļu — *Festa dell'Europa*.

Jūnijs

- EPNI valde ieceļ septiņus jaunus locekļus.
- EPNI iesaistās dialogā ar ieinteresētajām personām par veselības sūdzībām.
- EPNI izvērtē faktorus, kas izraisa MRSA cūkām.
- EPNI publicē paziņojumu par pārtikas drošības apsvērumiem saistībā ar jauno H1N1 gripas vīrusa infekciju cilvēkiem.
- EPNI uzņem dalībvalstis un translē sanāksmi par vides riska novērtējumu attiecībā pret ĢM augiem Berlīnē.
- EPNI sniedz zinātnisku atzinumu par vērmeļlapu ambrozijas (*Ambrosia*) izplatīšanos.
- EPNI sveic Eiropas Parlamenta Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma delegāciju.
- EPNI veicina ES pasākumus 2010. gada pasaules izstādē Šanhajā.

Jūlijs

- EPNI pazemina pieļaujamo ikdienas devu (ADI) amarantam pēc atkārtotas azo kā pārtikas krāsvielas novērtēšanas.
- EPNI publicē otro gada ziņojumu par pesticīdu atlikumiem pārtikā.
- EPNI sniedz jaunu zinātnisku atzinumu, izvērtējot iespējamo ĢMO alergēniskumu.
- EPNI uzsāk sabiedrisku apspriešanu par tās komunikācijas stratēģiju 2010.–2013. gadam.
- EPNI publicē datus par PCB līmeņiem pārtikā.
- EPNI pabeidz četru gadu darbu par jūras biotoksīnu.
- EPNI izdod norādījumus par cilvēka veselības riska un labuma novērtējumu attiecībā uz pārtiku.

Augusts

- EPNI uzsāk sabiedrisku apspriešanu par zosu spalvu iegūšanu no dzīvnieku putniem dūnu izstrādei.
- EPNI publicē zinātniskus atzinumus par ērcu nozīmi dzīvnieku slimību izplatīšanās jomā Eiropā.

Septembris

- EPNI atjauno konsultācijas par bisfenolu.
- EPNI pārskata jaunākos pētījumus par dzīvnieku klonēšanu.
- EPNI organizē tikšanās ar nevalstiskajām organizācijām par ģenētiski modificētiem organismiem (ĢMO).
- EPNI publicē zinātnisku atzinumu par pārstrādātā karstā ūdens izmantošanas drošību un efektivitāti gaļas liemeņu tīrīšanā.

Oktobris

- EPNI sniedz konsultācijas saistībā ar 808 sūdzībām par veselību.
- EPNI organizē ieinteresēto personu tehniska rakstura sanāksmi par dzīvnieku labturību pārvadāšanas laikā.
- EPNI organizē 15. zinātnisko kolokviju par jaunajiem riskiem.
- Dānijas Veterinārā un pārtikas dienesta, kā arī Dānijas Tehniskās universitātes Valsts pārtikas institūta pārstāvji apmeklē EPNI.

Novembris

- EPNI publicē savu Eiropas aptauju par ES patērētāju uzskatiem saistībā ar pārtikas riskiem.
- EPNI publicē vadlīnijas par ĢM augu ietekmi uz vidi.
- EPNI pabeidz aromātvielu vispārējā drošības pārskata pirmo posmu.
- EPNI un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs atjauno Saprašanās memorandu.

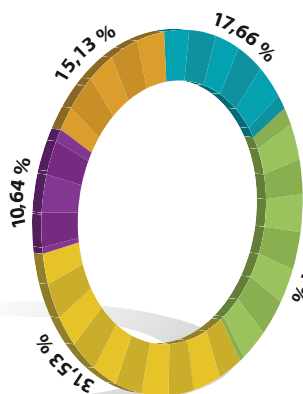
Decembris

- EPNI valde apstiprina darba plānu un budžetu 2011. gadam.
- EPNI novērtē iespējamo risku bērnu veselībai saistībā ar nitrātiem lapu dārzeņos.
- EPNI un attiecīgās nozares apmainās ar viedokļiem par pamatnostādņēm saistībā ar zarnu un imūnsistēmas funkciju sūdzībām.
- EPNI organizē 1. zinātniskā tīkla sanāksmi par augu veselības riska novērtēšanu.

Galvenie 2010. gadu raksturojošie skaitļi	
Zinātniskā darba rezultāti	565
Publiskās konsultācijas	91
Līgumi un dotācijas	98
Mājaslapas apmeklējumi	3 miljoni
Elektroniskā informatīvā izdevuma abonenti	26 934
Raksti plašsaziņas līdzekļos	8330
EPNI darbinieku skaits 2010. gada decembrī	433
Plenārsēdes	98
Darba grupu sanāksmes	994

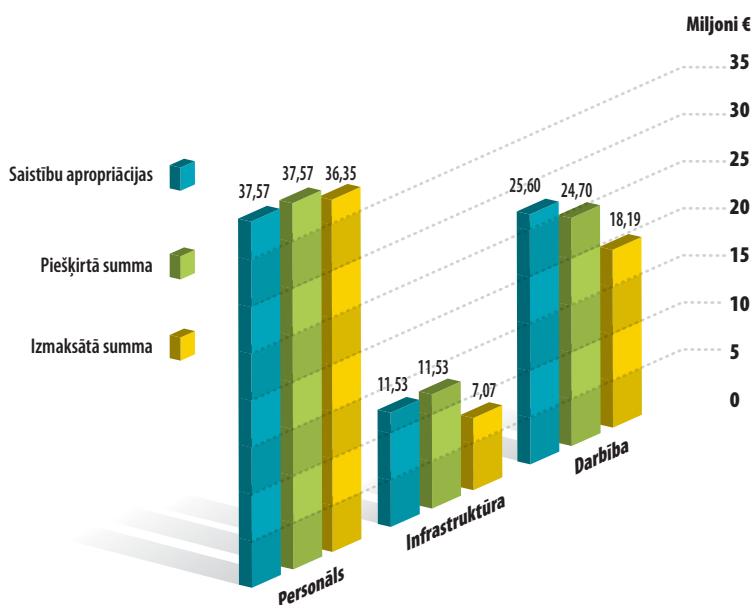
EPNI 2010. GADA FINANCES

Darbības jomu budžets — DJB apropriācija

- 1. darbības joma: zinātnisku atzinumu sniegšana, ieteikumi un riska novērtēšanas pieejas
- 2. darbības joma: licencēšanai paredzētu produktu, vielu un prasību novērtēšana
- 3. darbības joma: datu vākšana, zinātniskās sadarbības un tīklu veidošana
- 4. darbības joma: komunikācija un dialogs
- 5. darbības joma: pārvalde

Budžeta izpilde

Ar mērķi nodrošināt Eiropas pārtikas nekaitīgumu